

VALENČNÍ STRUKTURY

Jednovalenční struktury podmětové

$S_1 - VF$ *Stromy (v zahradě) kvetou.
Rybník zamrzl.*

$S_1 - VF_{\text{fáz}} + INF$ *Začíná růst tráva.*

$S_1 - VF_{\text{mod}} + INF$ *Přehradě ještě nemohla zamrznout.*

$S_1 - VF_{\text{cop}} + Adj$ *Můj bratr je ještě malý.*

Dvojvalenční struktury podmětové

$S_1 - VF - S_4$ *Petr konečně přinesl tu knihu.*

$S_1 - VF - S_3$ *Matka dítěti dlouho domlouvala.*

$S_1 - VF - S_2$ *Toho člověka jsem si ještě nevšiml.*

$S_1 - VF - S_7$ *Ten člověk něčím hází.*

$S_1 - VF - o S_4$ *Student usiloval o získání zápočtu.*

$S_1 - VF - na S_4$ *Studenti se soustředí na zadaný úkol.*

$S_1 - VF - o S_6$ *Rodiče dlouho přemýšleli o dovolené.*

$S_1 - VF - na S_6$ *Zaměstnanec trval na rozhovoru
s vedoucím.*

$S_1 - VF - nad S_7$ *Ty ses nad tím vůbec nepozastavil?*

$S_1 - VF - ADV loc$ *Moji rodiče bydlí v Brně.*

$S_1 - VF - ADV dir$ *Vlak jen projel naší stanicí.*

$S_1 - VF - ADV mod$ *Naše děti se dnes chovali poněkud
rozverně.*

$S_1 - VF - ADV temp$ *Schůze trvala ještě hodinu.*

Trojvalenční struktury podmětové (ukázky sloves)

S₁ – VF – S₃ – S₄

dát, předat, prodat, odprodat, věnovat, poskytnout
sdělit, oznámit,

doporučit, poradit, nařídit, rozkázat, zakázat, slíbit (*S₄ je často nahrazeno vedlejší větou*)

- zamluvit, koupit, objednat, předplatit – *valenční pozici S₃ konkuruje vazba „pro S₄“*

Trojvalenční struktury podmětové (ukázky sloves)

S₁ – VF – S₂ – na S₄

zeptat se

tázat / otázat se

dotazovat se

S₁ – VF – S₃ – o S₆

vyprávět někomu o něčem, povídat někomu o něčem

S₁ – VF – S₄ – ADVloc

položit, vložit, odložit

S₁ – VF – S₄ – ADVdir

odnést, přenést, zanést, odvézt, odvést, odeslat

Struktury bezpodmětové bezvalenční (s nulovou valencí)

VF *Prší. Sněží. Hřmí.*
 Venku pořádně prší.
 V dálce hřmí.

VF_{fáz} + INF *Začalo pršet. Přestává hřmít.*

VF_{mod} + INF *(Zítřa) může pršet.*
 (Brzy) by mělo sněžit.

VF_{cop} + S₁ *Je čtvrtek. Je pondělí. Je leden.*

VF_{cop} + pred, VF + ADV_{mod} *Je hezky. Je škaredě.*
 Je teplo.

Jednovalenční struktury bezpodmětové

VF – S₃ *Ulevilo se mi. Otrnulo mu.*

VF_{cop} + ADV_{mod} – S₃ *Je mi lépe. Není mi dobře.*

Dvojvalenční struktury bezpodmětové

VF – S₄ – ADV_{loc} *Píchá mě v zádech.*

VF – S₃ – ADV_{mod} *Daří se nám lépe.*

